

SİBER ZORBALIK

Pandemi nedeniyle eve kapanan ve daha az sosyalleşen çocuk ve gençler internete özellikle de dijital oyunlara daha fazla vakit ayırmaya başladı.

Web ve iletişim teknolojisinde yaşanan hızlı gelişmelerle birlikte insanlar arasındaki iletişim ve ilişki sanal ortamlara taşınmıştır. İnsanların birbirleriyle tanışması, iletişime geçmesi, içerik paylaşımında bulunması, tartışma ortamı oluşturması ve ortak ilgi alanları etrafında gruplar oluşturması sürekli gelişen web teknolojisiyle birlikte oluşan bir durumdur. Sosyal paylaşım ağlarının dünya ile birlikte ülkemizde de kullanıcı sayısı hızlı bir şekilde artmakta, gerçek ve sanal dünya ayrımı giderek ortadan kalkmaktadır. Bu artış ile birlikte internet ve sosyal ağlar, bilinmeyen, fark edilemeyecek veya algılanması zor, pek çok tehdit ve tehlikeyi de beraberinde getirmiştir.

Sanal ortamlarda kullanıcıların davranış biçimleri gerçek hayattan farklıdır. Kullanıcılar bu ortamda sanal kimlikler oluşturmakta, duygu, düşünce ve çeşitli bilgileri tanınma korkusu yaşamadan rahatlıkla paylaşabilmektedir. Bunun bir sonucu olarak dedikodular, tehditler ve uygunsuz içerikler internette çok hızlı bir şekilde yayılmakta ve genç nesli hem **siber zorba** hem de **siber mağdur** yapabilmektedir.

Elektronik ya da dijital ortamda başkalarına rahatsızlık ya da zarar vermek amacıyla kişilerin ya da grupların aşağılama, iftira, dedikodu, taciz, tehdit, dışlama ve rencide etme gibi davranışlarının tümüne **siber zorbalık** denir.

Siber zorbalık, bir psikolojik şiddet biçimidir. Paylaşımların internet ortamında hızla yayılması ise yaşanan bu psikolojik şiddeti daha da büyütmektedir.

Siber zorbalık, tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de giderek yaygınlaşan bir durumdur. İnternet kullanımının artması ile birlikte ortaya çıkan çevrimiçi riskler arasında duygusal sonuçları açısından en yaralayıcı olanlarından birisi siber zorbalıktır.

<https://www.internetyardim.org.tr>

Hangi Eylemler Siber Zorbalık Kapsamına Girer?

Siber zorbalık davranışı birçok şekilde yapılabilir.

- Sosyal ağlar ya da sohbet odaları gibi çevrimiçi ortamlarda başkalarına aşağılayıcı, alay edici, öfke dolu, kaba, cinsel taciz veya şiddet içeren mesajlar göndermek,
- Bir kişinin kişisel bilgilerini izni ve haberi olmadan internet ortamında paylaşmak,
- Sosyal ağlarda birisi hakkında dedikodu yaymak ya da özel hayatıyla ilgili konuları herkesle paylaşmak,
- Bir kişiye alakalı olarak karalayıcı, aşağılayıcı web sayfaları hazırlamak,
- Başkası adına sahte hesap açıp, onun kimliğine bürünmek,
- Bir kişinin sosyal ağlardaki tüm hesaplarını onu rahatsız edecek biçimde takibe almak,
- Sosyal ağlardaki paylaşımlarına sürekli olumsuz yorumlar yapmak,
- Ortak arkadaşları organize ederek hedef olarak seçilen bireyi arkadaş listelerinden silmelerini ve engellemelerini, yani sosyal olarak dışlamalarını sağlamak

vb. davranışların tümü siber zorbalık örneğidir

SİBER ZORBALIKTAN KORKMA!

SİBER ZORBA OLMA!

#FARKINAVAR

K **O** **R** **K** **M** **A**

- Karşılık Verme**
Öncelikle sakin olun ve asla karşılık vermeyin.
- Onaylama**
Yabancılardan gelen arkadaşlık tekliflerini onaylamayın.
- Reddet**
Siber zorbalık yapan kişiyi engelleyin ve ihbar edin.
- Kaydet**
Zorbalığa ait kanıtları (ekran görüntüsü, mesaj, fotoğraf, video vb.) saklayın.
- Misilleme Yapma**
Size zorbalık yapan kişiye karşılık verip misilleme yapmayın.
- Anlat**
Aileniz, öğretmeniniz veya size yardım edebilecek bir akrabanıza durumu anlatın.

GÜVENLİ İNTERNET MERKEZİ
www.gim.org.tr

Siber Zorbalık; İnternet ortamındaki aşağılama, iftira, dedikodu, taciz, tehdit, dışlama, rencide etme amaçlı davranışlardır. Siber zorbalığa uğruyorsanız bunun sizin suçunuz olmadığını ve herkesin başına gelebileceğini unutmayın. Yukarıdaki tavsiyelere uyararak siber zorbalığın olumsuz etkilerinden korunun.

EBEVEYNLER, AİLELER SİBER ZORBALIKLA MÜCADELE İÇİN NELER YAPILABİLİR?

Siber zorbalıkla mücadelede hedef, yasaklayıcı önlemler yerine gençlerin ve çocukların interneti ve teknolojiyi bilinçli ve güvenli kullanımının ve içerik üretiminin teşvik edilmesidir. Bu çerçevede ebeveynlere şunlar önerilmektedir;

- Bilgisayar, cep telefonu ve diğer teknolojik araçlar için uygun kullanma kuralları belirleyin. Örneğin çocuklarınıza, hangi siteleri ziyaret edebileceklerini, hangilerini onaylamadığınızı, açıkça belirtin.
- İnternet kullanımına ilişkin onaylamadığınız davranışları nedenleri ile birlikte açıklayın.
- Kuralların kolayca benimsenmesi için çocuğunuzun bu kurallara ilişkin itirazlarını ve onun nedenlerini de dinleyin. Bu kuralların belirlenmesine çocuklarınızı dahil etmek, bu kuralların benimsenmesini sağlamak adına önemlidir.
- Çocuklarınızın paylaşımlarını akıllıca yapmaları konusunda onlara yardımcı olun. Kendilerine ya da başkalarına zarar verebilecek paylaşımlardan kaçınmalarını söyleyin.
- Çocuklarınızı, paylaştıkları içeriğin kimler tarafından görüleceği konusunda yönlendirin. Tanımadıkları kişilerle sosyal ağlarda da olsa iletişime girmenin riskleri konusunda konuşun.
- Çocuklarınıza, şifrelerini kimseyle paylaşmamalarını söyleyin. Çünkü şifre paylaşmak onların kimlikleri ve aktiviteleri üzerindeki kontrollerinden ödün vermelerine neden olur. Siber zorbalık vakalarının bir kısmı, şifrelerin arkadaşlarla paylaşılmasından kaynaklanmaktadır.
- Okul sınırları içinde teknoloji kullanımıyla ilgili kuralların konulması ve uygulanması konusunda okul yönetimi ve öğretmenlerle işbirliği içinde olun. Kendilerine ya da başkalarına zarar verebilecek paylaşımlardan kaçınmalarını söyleyin.
- Çocuklarınızı, paylaştıkları içeriğin kimler tarafından görüleceği konusunda yönlendirin. Tanımadıkları kişilerle sosyal ağlarda da olsa iletişime girmenin riskleri konusunda konuşun.

